TIESAS RĪKOJUMS (septītā palāta)

2025. gada 12. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesas Reglamenta 99. pants – Skaidri no judikatūras izsecināma atbilde – Pirmās instances tiesas tiesnešu atalgojums – LES 19. panta 1. punkta otrā daļa – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesu neatkarības princips – Dalībvalstu likumdevējvaras un izpildvaras kompetence paredzēt tiesnešu atlīdzības noteikšanas kārtību – Prasība par atalgojumu, kas atbilst veikto funkciju nozīmīgumam – Pienākums ņemt vērā valsts sociālekonomisko situāciju

Lietā C-372/24

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Upravni sud u Rijeci* (Rijekas Administratīvā tiesa, Horvātija) iesniegusi ar 2024. gada 22. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 24. maijā, tiesvedībā

B. B.

pret

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske,

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs F. Šalīns [*F. Schalin*], tiesneši M. Gavalecs [*M. Gavalec*] (referents) un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerāladvokāts: D. Špīlmans [*D. Spielmann*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izdot motivētu rīkojumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 19. panta 1. punkta otro daļu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. pantu.

* Tiesvedības valoda – horvātu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp Horvātijas tiesnesi B. B. un *Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas Tieslietu, valsts pārvaldes un digitālās pārveides ministrija) par viņa atalgojuma aprēķinu.

Atbilstošās tiesību normas

3 *Zakon o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika* (Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma un citu materiālo tiesību likums), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likums"), 4. panta pirmajās trijās daļās noteikts:

"Tiesnešu un citu tiesu iestāžu darbinieku atalgojumu nosaka, reizinot atalgojuma aprēķina bāzi ar attiecīgajam darbiniekam noteikto koeficientu.

Tiesnešu un citu tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma aprēķina bāze ir noteikta 706,50 EUR bruto apmērā.

Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma aprēķinā piemērojamie koeficienti noteikti šādi:

[..]

8. a) pašvaldību tiesu tiesnešiem – 4,21,
   b) administratīvo tiesu tiesnešiem – 4,21,
   c) komerctiesu tiesnešiem – 4,21,
   d) pašvaldību prokuroru vietniekiem – 4,21."

Pamatlieta, tiesvedība Tiesā un prejudiciālie jautājumi

4 B. B. ir tiesnesis, kurš pilda savus pienākumus *Upravni sud u Zagrebu* (Zagrebas Administratīvā tiesa, Horvātija). 2023. gada 22. novembrī viņš vērsās *Upravni sud u Rijeci* (Rijekas Administratīvā tiesa, Horvātija), kas ir iesniedzējtiesa, ar prasību atcelt Horvātijas Republikas Tieslietu, valsts pārvaldes un digitālās pārveides ministrijas 2023. gada 9. oktobra rīkojumu, ar kuru noraidīta sūdzība, ko viņš bija iesniedzis par *Upravni sud u Zagrebu* (Zagrebas Administratīvā tiesa) priekšsēdētājas 2023. gada 10. jūlija rīkojumu, ar kuru viņa alga tika noteikta, piemērojot Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. panta pirmo daļu. B. B. apgalvo, ka ar šo tiesību normu pārkāpts tiesu neatkarības princips, kas izriet no LES 19. panta 2. punkta un Hartas 47. panta otrās daļas.

5 Iesniedzējtiesa norāda, ka no 2023. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 1. martam B. B. mēneša bruto alga bija 2974,37 EUR, un šī summa tika iegūta, reizinot algas aprēķina bāzes summu tiesnešu un citu tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma aprēķināšanai, kas ir 706,50 EUR, ar koeficientu 4,21, kas paredzēts Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. panta trešajā daļā.

6 Iesniedzējtiesa uzskata, ka no Horvātijas Valsts statistikas pārvaldes sniegtajiem datiem, kā arī no vispārzināmiem faktiem izrietot, ka līdz brīdim, kad stājās spēkā Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likums, tādu pirmās instances tiesnešu kā B. B. alga bija 2295,75 EUR, jo šī summa tika iegūta, reizinot tiesnešu un citu tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma aprēķina bāzes summu 652,20 EUR ar koeficientu 3,52. Šī tiesa piebilst, ka pēdējo divdesmit gadu laikā pirmās instances tiesneša bruto alga ir palielinājusies no 2187,72 EUR līdz 3063,61 EUR un ka šī alga tiek palielināta par 0,5 % līdz 20 % par katru nostrādāto gadu, sākot no sestā darba stāža gada. Pēdējo

divdesmit gadu laikā vidējā mēneša neto alga Horvātijā ir palielinājusies par 125 % – no 522,93 EUR līdz 1163,00 EUR. Tādējādi, lai gan Horvātijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai laikā pirmās instances tiesas tiesneša bruto alga 2187,72 EUR apmērā bija 2,08 reizes lielāka par darba ņēmēja, kuru nodarbina juridiska persona, bruto algu, kas tolaik bija 1053,69 EUR, šī alga, kas tagad sasniegtu 2974,37 EUR, vairs atbilstu tikai 1,77 reizes lielākai algai, ko saņem juridiskas personas nodarbināts darbinieks, kura alga ir 1679 EUR. Runājot par pirmās instances tiesas tiesneša neto algu, tā būtu 2020,79 EUR, kas tādējādi atbilst 1,67 reizes lielākai algai par to, ko saņem darba ņēmējs, kuru nodarbina juridiska persona.

7 Turklāt, runājot par citām tiesu iestāžu profesijām, iesniedzējtiesa norāda, ka, no vienas puses, tiesneša alga ietilpst 12. algu kategorijā no 16 algu kategorijām, kurās tiek klasificētas algas valsts pārvaldē un valsts civildienestā, un atbilst *Općinski sud* (pilsētas tiesa, Horvātija) prokuroru vietnieku algai. No otras puses, Horvātijā piemērojamā advokātu honorāru tarifu skala paredz, ka par prasības pieteikuma sagatavošanu administratīvā strīdā un advokāta klātbūtni tiesas sēdē advokātam pienākas 2500 EUR atlīdzība, ieskaitot PVN.

8 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. pants neatbilst tiesu neatkarības principam, kas izriet no LES 19. panta 1. un 2. punkta un Hartas 47. panta otrās daļas. Horvātijas pirmās instances tiesnešu algas apmērs esot pārāk zems salīdzinājumā ar citu juridisko profesiju algu un vidējo dzīves līmeni Horvātijā, kā arī salīdzinājumā ar attiecību starp tiesnešu algu un to vidējo mēnešalgu darba ņēmējam, kuru nodarbina juridiska persona, kas bija spēkā brīdī, kad Horvātijas Republika pievienojās Savienībai. Pirmās instances tiesnešu alga neesot piemērota, un tas apdraudot viņu neatkarību un efektīvas tiesiskās aizsardzības principu. Turklāt tiesnešu alga tiekot maksāta no Horvātijas valsts budžeta, tāpēc netieši esot apdraudēts tiesu varas neatkarības un autonomijas princips, jo tās apmērs esot atkarīgs no izpildvaras un likumdevējvaras lēmumiem.

9 B. B. uzskata, ka neatkarīga tiesneša atalgojumam jāatbilst viņa pienākumiem, tam, ka viņš personīgi pilda Konstitūcijā noteiktu tiesu varas funkciju, kā arī dzīves līmenim un sociālajai situācijai valstī, kurā viņš pilda savus pienākumus. Tomēr Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. pants neatbilstot šīm prasībām. B. B. norāda, ka paaugstinātais atalgojums nav pat par 30 % lielāks par atalgojumu, ko viņš saņēma pēdējo 20 gadu laikā, turpretī vidējā neto mēnešalga Horvātijas Republikā palielinājusies gandrīz par 125 % un tā ir aptuveni 1160 EUR. B. B. uzsver, ka kopš viņa prasības iesniegšanas ir pieņemti jauni noteikumi, kuru mērķis ir ievērojami palielināt visu valsts pārvaldē un valsts civildienestā strādājošo darbinieku, izņemot tiesnešu, algas. Turklāt, ņemot vērā ievērojamo advokātu honorāru tarifu paaugstinājumu 2023. gadā, advokāts, kurš strādā tikai ar divām lietām, varētu saņemt atalgojumu, kas ir līdzvērtīgs tiesneša atalgojumam.

10 Šādos apstākļos *Upravni sud u Rijeci* (Rijekas Administratīvā tiesa) 2024. gada 22. maija nolēmumā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai piecus prejudiciālus jautājumus.

11 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2024. gada 27. augusta lēmumu tiesvedība šajā lietā tika apturēta līdz 2025. gada 25. februāra sprieduma lietā *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė* (C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109) pasludināšanai.

12 Ar 2025. gada 13. marta vēstuli Tiesas kanceleja šo spriedumu nosūtīja iesniedzējtiesai un aicināja to paziņot, vai, ņemot vērā šo spriedumu, tā vēlas uzturēt savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

13 2025. gada 24. aprīļa atbildē šī tiesa informēja Tiesu, ka tā vēlas uzturēt savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, pamatojoties uz to, ka šī lieta būtiski atšķiras no lietām, kurās pasludināts minētais spriedums. Tādējādi iesniedzējtiesa uzskata, ka atšķirībā no valsts tiesiskā regulējuma, kas aplūkots lietās, kurās pasludināts minētais spriedums, Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likumā neesot paredzēta tiesnešu atalgojuma noteikšana, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem. Turklāt iesniedzējtiesa min Horvātijas īpatnības. Šajā ziņā tā norāda, ka ekonomiskā krīze, kas attaisnoja tiesnešu atalgojuma samazinājumu, 2016. gadā esot beigusies, tāpēc vairs neesot nekāda leģitīma iemesla atlikt tiesnešu atalgojuma pielāgošanu. Minētā tiesa arī būtībā un pēc analoģijas ar 2021. gada 20. aprīļa spriedumu lietā *Republika* (C-896/19, EU:C:2021:311, 64. un 65. punkts) uzskata, ka pirmās instances tiesas bruto algas un juridiskās personas nodarbināta darba ņēmēja vidējās algas attiecības samazināšanās laikposmā no Horvātijas Republikas pievienošanās Savienībai līdz dienai, kad B. B. cēla prasību, nozīmē tiesu neatkarības aizsardzības pazemināšanos.

14 Visbeidzot iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likumā izdarīti jauni grozījumi, kas piemērojami kopš 2025. gada 1. marta un kuru mērķis ir saskaņot tiesnešu atalgojuma aprēķina bāzi ar to atalgojuma aprēķina bāzi, kas piemērojama darbiniekiem valsts pārvaldē un valsts civildienestā. Tomēr, neraugoties uz šo reformu, pirmās instances tiesnešu bruto atalgojums esot vienāds ar atalgojumu, kas atbilst trešajai atalgojuma pakāpei, kura paredzēta darbiniekiem valsts pārvaldē un valsts civildienestā, neņemot vērā visas piemaksas pie atalgojuma, ko saņem noteiktas ierēdņu kategorijas. Turklāt, neraugoties uz šo jauno grozījumu Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likumā, tiesnešiem joprojām būtu liegts veikt jebkādu citu darbību, saņemt dāvanas un saņemt jebkādus citus ienākumus. Tāpat viņi joprojām nesaņemtu tādu pašu slimības pabalstu kā valsts ierēdņi un valsts civildienestā strādājošie darbinieki. Galu galā Horvātijas tiesnešu atalgojums joprojām būtu zemāks nekā daudziem viņu kolēģiem ar augstāko izglītību, neatkarīgi no viņu profesijas.

15 Ņemot vērā jauno informāciju, ko tā minējusi savā 2025. gada 24. aprīļa atbildē, *Upravni sud u Rijeci* (Rijekas Administratīvā tiesa) pielāgojusi prejudiciālo jautājumu formulējumu, kas formulēti šādi:

“1) Vai LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un [Hartas] 47. panta otrajā daļā noteiktais tiesu neatkarības princips jāinterpretē tādējādi, ka tas ir pretrunā [Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma] 4. panta noteikumiem, uz kuru pamata tika pieņemts prasītāja [pamatlietā] apstrīdētais administratīvais rīkojums un ar kuriem ir noteikta pamatalga (bez piemaksām) un tostarp noteikta pirmās instances tiesas tiesneša algas bāze un koeficients [Horvātijā]?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, ņemot vērā, ka [šā] likuma [..] 4. panta nepiemērošana radītu vēl nelabvēlīgāku situāciju pirmās instances tiesu tiesnešu neatkarībai un ka dalībvalsts pastāvīgi izvairās ieviest atalgojuma sistēmu, kas atbilstu neatkarīgas tiesu varas prasībām, vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa un Hartas 47. panta otrā daļa jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir pienākums darīt visu, kas ir likumīgi atļauts, lai nodrošinātu tiesu neatkarību, jo īpaši noteikt laikposmam no 2023. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 1. martam iesniedzēja kā pirmās instances tiesas tiesneša bruto pamatalgu bez piemaksām, nosakot to kā bruto mēneša algu par kārtējo gadu, ko iegūst, darba ņēmēja, kuru [Horvātijā] nodarbina juridiska persona, iepriekšējā gadā saņemto vidējo bruto mēnešalgu reizinot ar koeficientu (2,08), kas atbilst attiecībai, kāda bija spēkā brīdī, kad Horvātijas Republika pievienojās [Savienībai], salīdzinot specializētās pirmās instances tiesas tiesneša bruto algu un darba ņēmēja, kuru nodarbina juridiska persona [Horvātijā], vidējo bruto algu?

3) Vai LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Hartas 47. panta otrajā daļā nostiprinātais tiesu neatkarības princips jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu (tostarp jaunākos grozījumus Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likumā, kas bija spēkā kopš 2025. gada 1. marta), kurā nav nedz īstenots Savienības kritērijs attiecībā uz tiesnešu atalgojuma pakāpēm, nedz noteikta atalgojuma pakāpe (no kopumā [sešpadsmit] atalgojuma pakāpēm), kas ir paredzētas valsts ierēdņiem un publiskajā sektorā strādājošajiem, kas būtu piemērota pirmās instances tiesas tiesneša atalgojumam?

4) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Hartas 47. panta otrajā daļā noteiktais tiesu neatkarības princips jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesību normu, ar kuru ir atļauts tiesnešu algas maksāt no valsts budžeta, kuru apstiprina un ar kuru rīkojas Horvātijas Republikas valdība un Horvātijas Republikas parlaments kā izpildvaras un likumdevējvaras iestādes, tādējādi netieši ietekmējot tiesu varas neatkarību[?]

5) Vai LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un [..] Hartas 47. panta otrajā daļā noteiktais tiesu neatkarības princips jāinterpretē tādējādi, ka Horvātijas Republikas likumdevējam, pieņemot tiesību aktus, kuri reglamentē tiesnešu atalgojumu, ir pienākums noteikt tiesnešu atalgojumu tā, lai tiesnešu atalgojuma pieaugums atbilstu vidējā atalgojuma pieaugumam [Horvātijā] tajā pašā laikposmā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

16 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu, ja atbilde uz prejudiciālu jautājumu skaidri izriet no judikatūras vai ja atbilde uz šādu jautājumu nerada nekādas pamatotas šaubas, Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas jebkurā brīdī var lemt, izdodot motivētu rīkojumu.

17 Tāpat jāatgādina, ka ar LESD 267. pantu ieviestā tiesu iestāžu sadarbība ir balstīta uz skaidru funkciju sadali starp valstu tiesām un Tiesu. No vienas puses, Tiesai nav tiesību piemērot Savienības tiesību normas konkrētajā lietā, bet gan tikai lemt par līgumu un Savienības iestāžu, struktūru vai aģentūru pieņemto aktu interpretāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 18. maijs, *Asociaţia "Forumul Judecătorilor din România"* u.c., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 201. punkts un tajā minētā judikatūra). No otras puses, saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Ieteikumu valsts tiesām ar prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu (OV 2019, C 380, 1. lpp.) 11. punktu valsts tiesām tajās izskatāmajās lietās jāizdara konkrēti secinājumi no Tiesas sniegtajiem interpretācijas elementiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. oktobris, *Roche Lietuva*, C-413/17, EU:C:2018:865, 43. punkts).

18 Šajā lietā, lai gan iesniedzējtiesa ir paudusi šaubas, Tiesa uzskata, ka iesniedzējtiesas lūgto Savienības tiesību interpretāciju var skaidri izsecināt no sprieduma, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė* (C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109). Tādējādi šajā lietā jāpiemēro Reglamenta 99. pants.

19 Kā izriet no šā rīkojuma 17. punkta, iesniedzējtiesai pamatlietā būs jāizdara konkrēti secinājumi par interpretācijas jautājumiem, kas izriet no šīs Tiesas judikatūras.

Par pirmo, trešo, ceturto un piekto jautājumu

20 Ar pirmo, trešo, ceturto un piekto jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar LES 2. pantu jāinterpretē tādējādi, ka tiesu neatkarības princips nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesnešu atalgojumu nosaka šīs dalībvalsts likumdevējvara un izpildvara, reizinot tiesnešu un citu tiesu sistēmas amatpersonu atalgojuma bāzi ar koeficientu, kas atbilst attiecīgā tiesneša kategorijai.

21 Pirmkārt, lai gan saskaņā ar tiesiskumu raksturojošo varas dalīšanas principu jānodrošina tiesu neatkarība no dalībvalsts likumdošanas varas un izpildvaras, tomēr tas vien, ka šie varas atzari ir iesaistīti tiesnešu atalgojuma noteikšanā, pats par sevi nevar nedz radīt tiesnešu atkarību no tiem, nedz radīt šaubas par tiesnešu neatkarību vai objektivitāti. Izstrādājot savu budžetu un izšķirot dažādus valsts izdevumu posteņus, dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība, kas ietver šo izdevumu un it īpaši tiesnešu atalgojuma aprēķināšanas metodes noteikšanu. Proti, valsts likumdošanas vara un izpildvara vislabāk var ņemt vērā tās dalībvalsts, kurā šis budžets jāsagatavo, īpašo sociālekonomisko kontekstu un garantēto tiesu neatkarību (spriedumi, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 51. punkts, kā arī spriedums, 2025. gada 5. jūnijs, *Curtea de Apel Bucureşti* (Tiesnešu pensionēšanās pabalsta atcelšana), C-762/23, EU:C:2025:400, 22. punkts).

22 Tomēr valsts noteikumi par tiesnešu atalgojumu indivīdiem nedrīkst radīt pamatotas šaubas par attiecīgo tiesnešu neietekmējamību saistībā ar ārēju elementu iedarbību un par viņu neitralitāti attiecībā uz pretnostatītajām interesēm. Šajā nolūkā hartas, ziņojumi un citi dokumenti, ko izstrādājušas Eiropas Padomes vai Apvienoto Nāciju Organizācijas sistēmā ietilpstošas struktūras, var sniegt atbilstošas norādes Savienības tiesību interpretācijai saistībā ar šajā jomā pieņemtām valsts tiesību normām (spriedumi, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 52. un 53. punkts, kā arī spriedums, 2025. gada 5. jūnijs, *Curtea de Apel Bucureşti* (Tiesnešu pensionēšanās pabalsta atcelšana), C-762/23, EU:C:2025:400, 23. punkts).

23 Otrkārt, tiesu neatkarības princips kopsakarā ar tiesiskās drošības principu prasa, lai viņu atalgojuma noteikšanas kārtība būtu objektīva, paredzama, stabila un pārredzama, tādējādi izslēdzot jebkādu attiecīgās dalībvalsts likumdevējvaras un izpildvaras patvaļīgu iejaukšanos (spriedums, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 56. punkts).

24 Paredzot, ka tiesnešu atalgojuma apmērs tiek noteikts, reizinot bāzes summu ar koeficientu, kas paredzēts, lai atspoguļotu tiesneša amata nozīmīgumu, šķiet, ka Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. panta pirmā daļa atbilst iepriekš minētajiem nosacījumiem, tomēr tas jāpārbauda iesniedzējtiesai.

25 Turklāt lietās, kas bija par pamatu 2025. gada 25. februāra spriedumam lietās *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė* (C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 10. un 25. punkts), Tiesa neapstrīdēja šādu Polijas un Lietuvas tiesnešu atalgojuma aprēķināšanas kārtību. Katrā ziņā neviens no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu elementiem neļauj saprast, kādu iemeslu dēļ Horvātijas tiesnešu atalgojuma aprēķināšanas kārtība, kāda ir paredzēta Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likumā, nebūtu objektīva.

26 Treškārt, tiesnešiem jāsaņem atalgojums, kura līmenis atbilst viņu funkciju nozīmīgumam, un tas liek ņemt vērā attiecīgās dalībvalsts sociāli ekonomisko kontekstu, proti, tās ekonomisko, sociālo un finansiālo stāvokli. Šajā ziņā ir atbilstīgi salīdzināt tiesnešu vidējo atalgojumu ar vidējo algu minētajā valstī. Turklāt, ja jāņem vērā citu juridisko profesiju algas, no tā nevar secināt, ka tiesnešu atalgojums nedrīkst būt zemāks par citu juridisko profesiju, jo īpaši brīvās profesijas pārstāvju, piemēram, advokātu, vidējo atalgojumu, jo šo profesiju pārstāvji acīmredzami atrodas citādākā situācijā nekā tiesneši. Turklāt jāņem vērā dažādās prēmijas un piemaksas, ko tiesneši saņem papildus parastajai pamatalgai (spriedumi, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 58., 61.–64. punkts, kā arī spriedums, 2025. gada 5. jūnijs, *Curtea de Apel Bucureşti* (Tiesnešu pensionēšanās pabalsta atcelšana), C-762/23, EU:C:2025:400, 35. un 36. punkts).

27 Kaut arī LESD 267. pantā paredzētās procedūras ietvaros Tiesai nav jāpiemēro Savienības tiesību normas konkrētam gadījumam, Tiesa, lai iesniedzējtiesām sniegtu noderīgu atbildi, var tām dot norādes, balstoties uz pamatlietas dokumentiem, kā arī tās rīcībā esošajiem rakstveida apsvērumiem, lai dotu iesniedzējtiesai iespēju pieņemt nolēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1991. gada 20. jūnijs, *Newton*, C-356/89, EU:C:1991:265, 10. punkts, kā arī 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 77. punkts).

28 Šajā gadījumā jo īpaši jānorāda, ka pirmās instances tiesnešu bruto pamatalga ir 1,77 reizes lielāka par juridiskas personas nodarbināta darbinieka bruto algu, par kuru, starp citu, nav norādīts, vai tā atbilst vidējai bruto algai šajā dalībvalstī un vai šis rādītājs joprojām ir nozīmīgs.

29 Turklāt šķiet, ka iesniedzējtiesa nav ņēmusi vērā pabalstus, ko saņem Horvātijas pirmās instances tiesneši, it īpaši piemaksu par darba stāžu, pateicoties kurai tiesnešu alga tiek palielināta no 0,5 % līdz 20 % par katru nostrādāto gadu, sākot no sešiem darba gadiem, un viņu atalgojums var tikt būtiski palielināts.

30 Turklāt, lai izvērtētu, kādā mērā tiesnešu atalgojums ir atbilstošs viņu pienākumu nozīmīgumam, iesniedzējtiesa var balstīties uz datiem, kas ietverti Komisijas 2025. gada 1. jūlija paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai [COM(2025) 375 final] ar nosaukumu "[ES] rezultātu apkopojums tiesiskuma jomā" (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2025. gada 5. jūnijs, *Curtea de Apel Bucureşti* (Tiesnešu pensionēšanās pabalsta atcelšana), (C-762/23, EU:C:2025:400, 43. punkts). No šajā paziņojumā ietvertā 35. grafika izriet, ka Horvātijas pirmās instances tiesnešu bruto atalgojuma attiecība pret vidējo atalgojumu šajā dalībvalstī karjeras sākumā, kas ir 1,77, ir salīdzināma ar attiecību, kas novērojama citās dalībvalstīs, piemēram, Beļģijas Karalistē, Itālijas Republikā, Lietuvas Republikā, Ungārijā, Austrijas Republikā, Polijas Republikā, Somijas Republikā vai Zviedrijas Karalistē. Šī attiecība ir pat augstāka nekā Vācijā, Francijā, Luksemburgā, Nīderlandē vai Slovēnijā.

31 Turklāt fakts, ka budžeta apsvērumu dēļ dalībvalsts likumdevējs nav palielinājis valsts tiesnešu atalgojumu un tāpēc minētais rādītājs ir samazinājies, nevar tikt uzskatīts par tiesiskuma vērtības aizsardzības līmeņa pazemināšanos šajā dalībvalstī. Tikai īpaši apstākļi, kas pamato šī likumdevēja gribu pārkāpt tiesu neatkarības principu, jo īpaši tādu valsts tiesību normu pieņemšana, kas attiecas uz tiesu sistēmas organizāciju un pārkāpj tiesu neatkarības garantijas, varētu liecināt par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 20. aprīlis, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, 64. un 65. punkts).

32 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, ka par prasības pieteikuma sagatavošanu administratīvā strīdā un klātbūtni tiesas sēdē advokāts Horvātijā saņem 2500 EUR atlīdzību, ieskaitot PVN, kā tas izriet no Eiropas Padomes Tiesu sistēmas efektivitātes komisijas (*CEPEJ*) 2020. gadā sagatavotā Eiropas tiesu sistēmu novērtējuma ziņojuma (67. lpp.), lai nodrošinātu tiesnešu neatkarību un – plašāk – tiesu varas kvalitāti tiesiskā valstī, "tiesu sistēmas politikā būtu jāņem vērā arī citu juridisko profesiju atalgojums, lai tiesneša profesiju padarītu pievilcīgu augsti kvalificētiem praktizējošiem juristiem". Tomēr, kā uzsvērts šā rīkojuma 26. punktā, tiesu neatkarības principam nav pretrunā tas, ka tiesnešu atalgojums tiek noteikts tādā līmenī, kas ir zemāks par citu tiesību speciālistu vidējo atalgojumu, jo viņu situācija acīmredzami atšķiras no tiesnešu situācijas.

33 Tādējādi, ņemot vērā pārbaudes, kas jāveic iesniedzējtiesai, nešķiet, ka Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. panta pirmā daļā būtu pārkāptas prasības, kas izriet no tiesu neatkarības principa, kā noteikts LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā kopsakarā ar LES 2. pantu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 83. punkts).

34 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo, trešo, ceturto un piekto jautājumu jāatbild, ka LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, lasot to kopsakarā ar LES 2. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tiesu neatkarības princips neizslēdz tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesnešu atalgojumu nosaka šīs dalībvalsts likumdevējvara un izpildvara, reizinot tiesnešu un citu tiesu sistēmas amatpersonu atalgojuma bāzi ar koeficientu, kas atbilst attiecīgā tiesneša kategorijai, ar nosacījumu, ka šāda noteikšana neietver patvaļīgu varas īstenošanu, bet balstās uz objektīviem, paredzamiem, stabiliem un pārredzamiem kritērijiem un nodrošina tiesnešiem atalgojuma līmeni, kas ir atbilstošs viņu pildīto funkciju nozīmīgumam, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts ekonomisko, sociālo un finanšu situāciju, kā arī vidējo darba algu šajā valstī.

Par otro jautājumu

35 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, kā tā varētu atjaunot tiesnešu tiesības uz atalgojumu, kas atbilst viņu funkciju nozīmīgumam, gadījumā, ja Tiesu iestāžu darbinieku atalgojuma likuma 4. pantā būtu pārkāpts tiesu neatkarības princips, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas kopsakarā ar LES 2. pantu.

36 Ņemot vērā uz pirmo, trešo, ceturto un piekto jautājumu sniegto atbildi un tā kā nav pierādījumu, kas liecinātu, ka minētā likuma 4. pants pārkāpj tiesu neatkarības principu, nav nepieciešams atbildēt uz otro jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

37 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

LES 19. panta 1. punkta otrā daļa kopsakarā ar LES 2. pantu

jāinterpretē tādējādi, ka

tiesu neatkarības princips neizslēdz tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesnešu atalgojumu nosaka šīs dalībvalsts likumdevējvara un izpildvara, reizinot tiesnešu un citu tiesu sistēmas amatpersonu atalgojuma bāzi ar koeficientu, kas atbilst attiecīgā tiesneša kategorijai, ar nosacījumu, ka šāda noteikšana neietver patvaļīgu varas īstenošanu, bet balstās uz objektīviem, paredzamiem, stabiliem un pārredzamiem kritērijiem un nodrošina tiesnešiem atalgojuma līmeni, kas ir atbilstošs viņu pildīto funkciju nozīmīgumam, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts ekonomisko, sociālo un finanšu situāciju, kā arī vidējo darba algu šajā valstī.

[Paraksti]